

September Oktober November 2019

Svenska kyrkan

SÖDERMÖRE PASTORAT

PREFIX:

Gör er inga bekymmer, utan när ni åkallar och ber, tacka då Gud och låt honom få veta alla era önskingar (Fil 4:6).

Det är inte lätt att vara bekymmerslös. "Alltid är det något" suckar många av oss ofta. Sällan är man helt fri – dagligen dyker det upp grejer som måste lösas, om inte annat måste man som förälder ju se till att barnen får mat (gärna varierad). Perioder kan dock finnas när det är lite lättare. För en del av oss är sommaren och dess ledigheter en sån tid. Vi får släppa en del måsten och kan tillbakalutat låta sig flyta med i flödet.

Tack för att sådan tid finns. För andra är sommaren å andra sidan mer plåga än annars eftersom de rutiner och sammanhang man hålls uppe av i vardagslunken inte är i svang. Istället ställs man ensam och sysslös i semesterperioden – utan fotfäste och riktning. Tack för att sådan tid får ta slut.

Nu går vi in i hösten och för merparten kommer verksamhet igen. Det är inte helt olikt sommaren: en börda och lättnad beroende på våra förutsättningar. Kyrkans veckoliv kommer igång igen: körerna börjar öva, öppen förskola öppnar och konfirmander ska samlas. Söndagarnas gudstjänster som vi firat under sommaren fortsätter. Vi får fortsätta tacka, formulera våra liv och stå i det stora flödet av nåd och ljus som kommer från Gud.

I det här bladet blickar vi fram

över de kommande månaderna och noterar att vi närmar oss tacksägelsedagen och några veckor senare möter vi allhelgonahelgen – också den med en ton av tacksamhet bland sorg och minnen. Av Peter Halldorf, pastor och författare, får vi en text som reflekterar över sambandet mellan tacksamhet och gudstjänst och hur det kan vara grunden för en god och utmanande syn på tillvaron. Vi får också en inblick i våra vaktmästares arbete under ett år.

En sak som hösten 2019 innebär för oss i Södermøre är ett tydligare gudstjänstschema. **Gudstjänsterna fortsätter präglas av tacksamhet och glädje, tilltal och innerlighet, delaktighet och kompetens.** Vi gör det bara tydligare när och var gudstjänsten firas. Samma tid och samma frekvens på samma plats är devisen vi vill följa. Det ska finnas en stabil ordning i hur ofta och när gudstjänst firas. Vi ska inte behöva gissa eller bli gråhåriga för att gudstjänsttiderna hoppar runt hela tiden. Så får det också vara en sak att tacka för och ett bekymmer mindre.

**Välkomna till en höst i
Södermøre pastorat!
/K H Richard Thörn**

Jag heter Eva Svensson och är kyrkovaktmästare vid Voxtorps kyrka. Jag har fått i uppdrag att skriva om vad en vaktmästare gör under ett år. Det är såklart lite olika hur vi gör och lägger upp det i Pastoratet men så här gör jag i Voxtorp på ett ungefär.

Om vi börjar med den lite "lugnare" perioden i jan-feb ser det ut såhär:

Det blir noggrannare städning i kyrkan; allt från att torka bänkar och lister, damma, vädra, ta bort spindelnät, sortera och slänga, till att putsa det fina kyrksilvret. Vid snöfri vinter kan man passa på att ordna med gravskötslar, klippa och såga ner grenar. Hel enkelt det man inte hunnit med på "högsäsong". Är det en snöig vinter går förstås en hel del tid åt att skotta, salta och sanda. Efter trettonhelgen ska julgranar, julkrubba och bänkljusstakar bort.

I mars-april börjar man jobba mer ute och ljusen byts till nya i tak-

kronorna. Jag räfsar, fyller på jord i skötselgravar, kantar gången och rengör hängrännor. Vattnet sätts på och kannor och redskap placeras ut. Penséer planteras oftast innan påsk på skötselgravar där det växer påskliljor. Till påsk gör jag en "påskkrubba" som placeras i östra fönstret i kyrkan. Jag hämtar mossa, stenar, ris och grenar från skogen och använder fina figurer som är gjorda av barn på Kyrkis för ett antal år sen. Bild finns i bladet.

I maj-juni är det som mest att göra tycker jag. Gräset växer som mest och även ogräset. Det ska klippas, rensas och trimmas. Man vattnar extra på det nyplanterade och nysådda. Annars

Några av årets ögonblick i bilder:

är bevattningen på vid denna period. Penséerna rivs upp och sommarblommorna planteras innan midsommar.

I juli-aug är det semestertider och då hoppar en vikarie in. Även denna period blir det mycket gräsklippning, trimning, rensning och vattning.

I sep-okt fortsätter vi att hålla efter våra kyrkogårdar och löven börjar falla. Då åker räfsan och lövblåsen fram. Jag tar bort sommarblommorna på skötselgravarna och lägger på ny jord, även i hålor och gropar i gräsmattan. Det gäller att hela tiden hålla ogräset borta från gången, runt kyrkan och gravarna.

I nov-dec städar man upp efter året och det blir mycket löv att ta hand om innan vinterkransarna läggs ut till Alla helgon. Vattnet stängs av, kannor, vaser och redskap tas in. Det blir extra rengöring av gräsklippare och trimmer, städning i alla utrymme, sortering och genomgång av pärmar och papper hör också till vid sämre väder. Till jul blir det lite extra att förbereda. Inne i kyrkan ska finnas en julgran, bänkljusstakarna tas fram och en julkrubba ska byggas. I fönsterna placeras extra ljusstakar. Till advent kommer en vacker gran som lyser fram till efter Trettonhelgen. Ljus tänds på en del gravrätter.

Så här ser det ut i stora drag under kyrkvaktmästarens år i Voxtorp.

Därtill kommer löpande arbete såsom affischering, inköp, tömma tunnor o vaser, mindre reparationer, sophantering, möten, telefon, mer städning, dragning av gången, ta emot besökare, koll av bokningssystem, kontering och annat på dator. Ibland har vi kursdagar.

Till en gudstjänst eller högmässa ska vi ordna följande: köpa eller plocka blommor till altaret, ställa in klockor, ta fram prästklädsel, hänga upp psalmer, ta fram agendor och se till att allt är i ordnat skick.

Till begravning tas mattor och knäfall bort för kistan som anländer med begravningsbyrån.

Flaggan halas på halv stång och när begravningen är över hissas den till hel. Större ljusstakar placeras ut på var sida om kistan. Allt ska se ordnat och fint ut med nya blommor på altaret.

Vid bröllop och dop gäller samma, att det ska vara väl förberett. Knäfallen ändras för vigseln och till dopet tas doptillbehören fram.

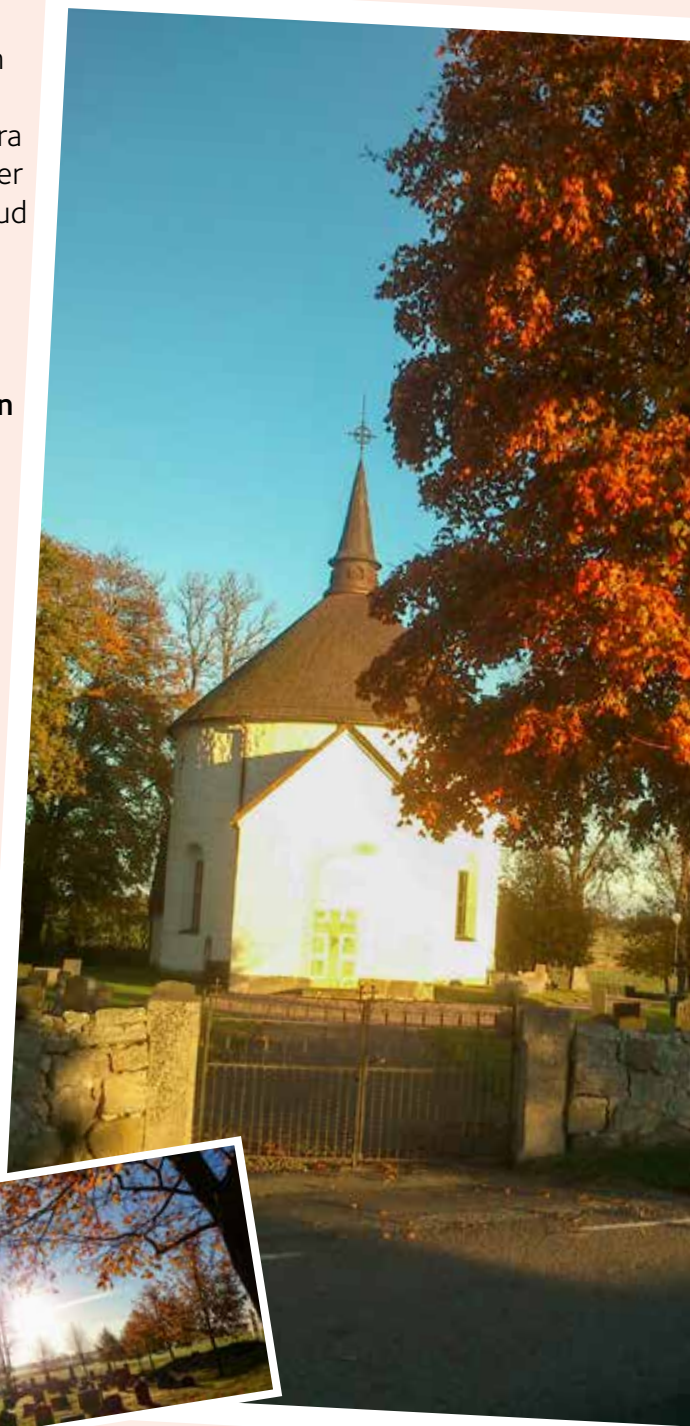
Till Alla helgonahelgen bör alla löv vara borta och det ska vara fint på kyrkogården. Kransar är på plats och ljus tänds på vissa gravrätter.

Vi vaktmästare jobbar var fjärde söndag på högmässor och gudstjänster och var åttonde lördag

på dop och vigslar i någon eller några av våra åtta vackra kyrkor. Det kan vara olika i varje kyrka vad gäller larm, förvaring, nycklar, ljud och ljussystem och traditioner.

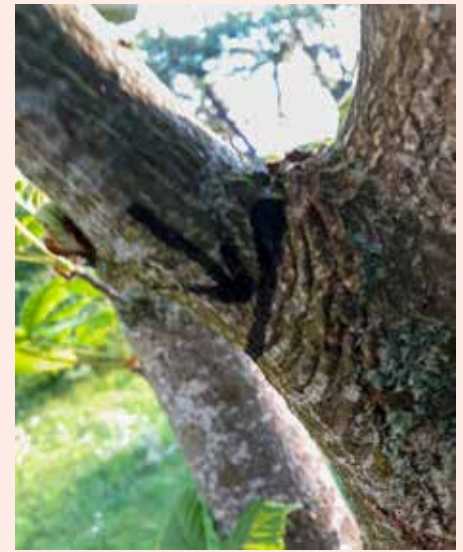
Jag trivs bra med mitt arbete som innefattar en halvtid och värnar om att besökarna blir väl bemötta och att i möjligaste mån hålla kyrkogården i gott skick. Det är väldigt varierande och det är roligt att få följa årets alla högtider och väder.

Så välkommen att uppleva året i kyrkan!
Vi ses! /Eva

Vaktmästare Jörgen Nyeryd är den med behörighet på maskingrävning i pastoratet. Här förbereder han gravgrävning. Till höger har han grävt ner ny elmatning till Karlslunda kyrka.

Den viktigaste beskärningen görs när träden är unga, så kallad uppbyggnadsbeskärning. Syftet är att få en välformad krona med bra grenvinklar. Alltför uppåtväxande grenar har sämre hållfasthet och kan orsaka fläxskador i framtiden. När man beskär en gren bör man sträva efter så liten såryta som möjligt.

Både maskiner och personal får jobba på och hjälpa varandra. Pumpen i pump-
huset och Bosse har lärt känna varandra
riktigt bra.

Det finns gott om maskiner i pastoratet som be-
höver utföras service på och pysslas om för att
allt ska fungera.

Agneta rensar hänggrännor på kyrkstallarna (varje vår) i Arby

Eva gör iordning påskkrubban i Voxtorp kyrka

Carina förbereder för en urnsättning på Arby kyrkogård

PLANTERINGSTIPS!

Det här ogillar rådjur och sniglar

Det är härligt med djur! Men det är inte alltid vi vill att de ska äta av det vi pryder våra begravningsplatser med.

Följande lista kan ge en fingervisning om vilka rabattväxter som rådjur och spansk skogssnigel (mördarsnigel i folkmun) vanligen* undviker:

VÄXT	RÅDJUR	SPANSK SKOGSSNIGEL	VÄXT	RÅDJUR	SPANSK SKOGSSNIGEL
Akleja	x		Pelargon		x
Astilbe		x	Pioner	x	x
Brudslöja	x		Plymospirea	x	
Daggkåpa	x	x	Praktlysing	x	x
Gentiana	x		Prydnadslök	x	
Gullris		x	Röllika		x
Hasselört	x		Salvia	x	
Höstflox		x	Scilla	x	
Höstöga	x		Silverarv	x	
Isop	x		Smörboll	x	
Julros	x	x	Snödroppe	x	
Kejsarkrona	x		Snölocka	x	
Klosterlilja	x		Sockblomma	x	
Kungsängslilja	x		Stjärnflocka		x
Kermesbär		x	Temynta	x	
Lavendel	x	x	Tidlösa	x	
Löjtnantshjärta		x	Treblad	x	
Murgröna		x	Törel		x
Narcisser	x		Vallmo	x	x
Nepeta	x	x	Vintergäck	x	
Nunneört	x		Vivor	x	
Ormrot	x				

*men inget kan garanteras!

Källor: www.alltomtradgard.se, www.odla.nu, www.tradgard.org.

Sammanställd av Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation/kyrkogårdskonsulent Eva Grönwall

Om begravning - för alla intresserade

Hur går begravningar till i Sverige?
Vad ingår i begravningsavgiften?
Om begravning har svaret.

Finns på **svenska** (även inläst),
arabiska, **BKS** (bosniska/kroatiska/serbiska), **engelska**, **finska** och **polska**.

I mitten finns **Mina önskemål**. Där kan du skriva ner dina egna önskemål. Oavsett trosinriktning.

Be om ett exemplar på **ditt språk** hos **kyrkogårdsförvaltningen**, ladda ner från **din församlings webb** eller från www.svenskakyrkan.se/arbetsgivare

GUDSTJÄNSTER

SEPTEMBER

Söndag 1/9 *11:e söndagen efter trefaldighet*
"Tro och liv"

- 10:00 Högmässa** **Ljungby kyrka**
Förklarande mässa, inskrivning av årets konfirmander
Jan Haglund, Richard Thörn, Minu Bergman
- 11:00 Högmässa** **Karlslunda kyrka**
Bengt-Olof Roos, Lars Övrenius
Skjuts Patrikson: 070-258 28 36
- 16:00 Högmässa** **S:t Olofs kyrka**
Bengt-Olof Roos, Lars Övrenius
- 18:00 Gudstjänst** **Voxtorp kyrka**
Meditativ gudstjänst i Taizés anda
Ove Carlsson, Minu Bergman, Roland Larsson, flöjt

Söndag 8/9 *12:e söndagen efter trefaldighet*
"Friheten i Kristus"

- 10:00 Högmässa** **Ljungby kyrka**
Jakob Fotland Axén, Burkhard Flögel
- 10:00 Högmässa** **Arby kyrka**
Ove Carlsson, Minu Bergman
- 16:00 Högmässa** **S:t Olofs kyrka**
Jakob Fotland Axén, Burkhard Flögel
- 16:00 Högmässa** **Mortorps kyrka**
Richard Thörn, Minu Bergman
Skjuts Nelson: 073 823 82 09

Söndag 15/9 *13:e söndagen efter trefaldighet*
"Medmänniskan"

- 10:00 Högmässa** **Ljungby kyrka**
Jakob Fotland Axén, Lars Övrenius
- 11:00 Familjegudstjänst** **Karlslunda kyrka**
Bengt-Olof Roos, Kerstin Karlsson, Himlakören
Skjuts Lennartsson: 070 676 63 40
- 16:00 Högmässa** **S:t Olofs kyrka**
Jakob Fotland Axén, Burkhard Flögel
- 18:00 Högmässa** **Halltorp kyrka**
Bengt-Olof Roos, Lars Övrenius, Blåsarna

Söndag 22/9 *14:e söndagen efter trefaldighet*
"Enheten i Kristus"

- Församlingsresa Arby-Hagby, Halltorp-Voxtorp**
För mer information, se webbsidan och affisch
- 10:00 Högmässa** **Ljungby kyrka**
Körbesök från Ydre med kantor Anette Johansson
Richard Thörn, Lars Övrenius
- 16:00 Gudstjänst** **S:t Olofs kyrka**
Meditativ gudstjänst i Taizés anda
Richard Thörn, Burkhard Flögel
- 16:00 Gudstjänst** **Mortorps kyrka**
Sölve Hjalmarsson, Kerstin Karlsson
Skjuts Dywik: 072 313 40 92

Söndag 29/9 *Den helige Mikael's dag "Änglarna"*

- 11:00 Gudstjänst för små och stora** **Ljungby kyrka**
Jakob Fotland Axén, Lars Övrenius
Gunnel Sigvardsson, Ljungby Mellankör, Piggelinkören
- 11:00 Högmässa** **Karlslunda kyrka**
"Karlslunda kyrkas dag", kyrklunch och föredrag
Jan Haglund, Kerstin Karlsson, K-M kyrkokör
Skjuts Söderberg: 0480-913 86
- 16:00 Högmässa** **S:t Olofs kyrka**
Jakob Fotland Axén, Lars Övrenius
- 18:00 Gudstjänst för små och stora** **Halltorp kyrka**
Ove Carlsson, Minu Bergman, Lillkören

OKTOBER

Söndag 6/10 *16:e söndagen efter trefaldighet*
"Döden och livet"

- 10:00 Högmässa** **Ljungby kyrka**
Ljungby Barnkör, Jakob Fotland Axén
Lars Övrenius, Gunnel Sigvardsson
- 10:00 Högmässa** **Arby kyrka**
Richard Thörn
- 16:00 Högmässa** **S:t Olofs kyrka**
Jakob Fotland Axén, Burkhard Flögel
- 16:00 Högmässa** **Mortorps kyrka**
Richard Thörn, Kerstin Karlsson
Skjuts Johansson: 0480-340 42

Söndag 13/10 *Tacksägelsedagen "Lovsång"*

- 10:00 Högmässa** **Ljungby kyrka**
Bengt-Olof Roos
Con Spirito, Burkhard Flögel, Gunnel Sigvardsson
- 11:00 Gudstjänst** **Karlslunda kyrka**
Sång och musik med Kristina Schmähl,
Åsa Schmähl-Bolmwall, Nils Bolmwall
Jan Haglund, Kerstin Karlsson
Skjuts Jönsson: 070-733 36 59
- 16:00 Högmässa** **S:t Olofs kyrka**
Jan Haglund, Burkhard Flögel
- 18:00 Högmässa** **Hagby kyrka**
Ove Carlsson, Minu Bergman, Fantastiska kören

Söndag 20/10 *18:e sönd. eft. trefaldigh. "Att lyssna i tro"*

- 10:00 Högmässa** **Ljungby kyrka**
Temamässa Lina Sandell, hennes liv, gärning, sånger
Jakob Fotland Axén, Burkhard Flögel, Sussie Kårlin
Föredrag i sockenstugan vid kyrkkaffet
- 10:00 Familjegudstjänst** **Arby kyrka**
Stjärnkören, Richard Thörn, Minu Bergman
- 16:00 Gudstjänst** **S:t Olofs kyrka**
Meditativ gudstjänst i Taizés anda
Jakob Fotland Axén, Burkhard Flögel

GUDSTJÄNSTER

Söndag 20/10 18:e sönd. eft. trefaldigh. "Att lyssna i tro"

- 16:00 Familjegudstjänst** Mortorps kyrka
Richard Thörn
Barnbibelutdelning till alla 4-åringar i församlingen
Skjuts Fröler: 070-551 75 55
- 18:00 Högmässa** Voxtorp kyrka
Laijos Garlatis, violin, Richard Thörn, Minu Bergman

Söndag 27/10 19:e sönd. efter trefaldighet "Trons kraft"

- 11:00 Högmässa** Karlslunda kyrka
Jan Haglund, Kerstin Karlsson
Skjuts Åkesson: 070-564 91 28
- 16:00 Högmässa** S:t Olofs kyrka
Jakob Fotland Axén, Lars Övrenius
- 18:00 Högmässa** Halltorp kyrka
Bengt-Olof Roos, Minu Bergman

NOVEMBER

Fredag 1/11 Öppen kyrka

Välkommen att sitta ner, lyssna till stilla musik, tända ljus, servering

- 13:00 Ljungby kyrka**
14:00 Hagby kyrka
14:00 Voxtorp kyrka
14:00 Karlslunda kyrka

Lördag 2/11 Alla helgons dag "Helgonen"

- 15:00 Minnesgudstjänst** Halltorp kyrka
Ove Carlsson, Fantastiska kören
- 16:00 Minnesgudstjänst** Mortorp kyrka
Karlslunda-Mortorps kyrkokör
Jan Haglund, Kerstin Karlsson
- 17:00 Minnesgudstjänst** Ljungby kyrka
Richard Thörn, Lars Övrenius
- 17:00 Minnesgudstjänst** Arby kyrka
Ove Carlsson, Fantastiska kören
- 18:30 Minnesgudstjänst** Karlslunda kyrka
Karlslunda-Mortorps kyrkokör
Jan Haglund, Kerstin Karlsson

**Söndag 3/11 Söndagen efter alla helgons dag
"Vårt evighetshopp"**

- 11:00 Gudstjänst** Ljungby kyrka
Ove Carlsson, Richard Thörn
- 12:00 Pilgrimsvandring**
Vi vandrar tillsammans från Ljungby kyrkas runsten till S:t Olofs kyrka där vi får lite varmt i oss
- 16:00 Högmässa** S:t Olof kyrka
Pilgrimsmässa, Richard Thörn, Ove Carlsson

Söndag 10/11 21:a sön. e. trefaldighet "Samhällsansvar"

- 10:00 Högmässa** Ljungby kyrka
Jakob Fotland Axén
- 11:00 Familjegudstjänst** Karlslunda kyrka
"Vi behöver varandra" musikal; församlingens barnkörer
Bengt-Olof Roos, Kerstin Karlsson
- 18:00 Högmässa** Halltorp kyrka
Kyrkans Frälsarkrans i glas invigs genom helig dans
Ove Carlsson, Minu Bergman

**Söndag 17/11 Söndagen före domsöndagen
"Vaksamhet och väntan"**

- 10:00 Högmässa** Ljungby kyrka
Jakob Fotland Axén, Lars Övrenius
- 10:00 Högmässa** Arby kyrka
Richard Thörn
- 16:00 Högmässa** S:t Olofs kyrka
Jakob Fotland Axén, Burkhard Flögel
Efterföljande föredrag av Lennart Lindstedt, kyrkkaffe
- 16:00 Högmässa** Mortorps kyrka
Jan Haglund, Kerstin Karlsson
- 18:00 Högmässa** Voxtorps kyrka
Richard Thörn, Lars Övrenius

Söndag 24/11 Domsöndagen "Kristi återkomst"

- 10:00 Högmässa** Ljungby kyrka
Konfirmandbibelutdelning
Bengt-Olof Roos, Lars Övrenius
- 11:00 Högmässa** Karlslunda kyrka
Konfirmandbibelutdelning, Jan Haglund
- 16:00 Gudstjänst** S:t Olofs kyrka
Meditativ gudstjänst i Taizés anda
Konfirmandbibelutdelning
Bengt-Olof Roos, Burkhard Flögel

DECEMBER

Söndag 1/12 Första söndagen i advent "Ett nådens år"

- 10:00 Högmässa** Ljungby kyrka
Con Spirito & Ljungby Barnkörer
Jakob Fotland Axén, Gunnel Sigvardsson
- 10:00 Högmässa** Arby kyrka
Fantastiska kören, Stjärnkören
Tor Borgen, trumpet, Ove Carlsson, Minu Bergman
- 11:00 Gudstjänst** Karlslunda kyrka
Richard Thörn, Kerstin Karlsson
- 16:00 Högmässa** S:t Olofs kyrka
Jakob Fotland Axén
- 16:00 Gudstjänst** Mortorps kyrka
Richard Thörn
- 18:00 Gudstjänst** Voxtorp kyrka
Ove Carlsson, Minu Bergman

Lördag 21/9

15:30 Guidning Hagby kyrka
17:00 Pilgrimsmässa Hagby kyrka
Ove Carlsson, Minu Bergman

"Den som kommer till mig skall jag inte visa bort"

Pilgrimsvandring

Alla själars dag 3 november

Vandring från Ljungby kyrka till S:t Olofs kyrka
Start med gudstjänst i Ljungby kl. 11
Depåstopp med soppa på vägen.
Målgång med mässa i S:t Olof kl. 16
Kyrkkaffe

Johanneskretsen

11/9, 9/10, 13/11 i Loftgården kl. 14:00
Program, lotteri, andakt och gemenskap
Välkommen!

En utsträckt hand

*En närgången berättelse
om Barnmissionens arbete*
Högmässa och föredrag

S:t Olofs kyrka söndag 17 november kl. 16
Fika serveras vid föredraget efter högmässan
Med Lennart Lindstedt, Trekanten, volontär i
Barnmissionen

Lyssnar i tro

En mässa om, av och med Lina Sandell
Ljungby kyrka 20 oktober kl 10
Kyrkkaffe med föredrag om Lina
Med Sussie Kårlin, kyrkoherde i Ryssby-Åby pastorat

Arby kyrkliga pensionärskrets

26/9, 31/10, 28/11 i Bovestugan kl. 14:00
Program, lotteri, andakt och gemenskap
Välkommen!

Syföreningar

Mariagården 14:00
2/9, 16/9, 30/9
Loftgården 14:00
5/9, 19/9, 3/10

Födelsedagskalas

Gratulation av dig som detta år fyller 80 och 85 år. Personlig inbjudan till en festlig stund med förtäring och musik. Välkommen!

Hagby församlingshem 12/9 kl. 13:00
Arby-Hagby & Halltorp-Voxtorp församling
Sockenstugan 24/9 kl. 13:00
Ljungby församling
Tvärskogs församlingshem 3/10 kl. 13:00
Karlslunda-Mortorp församling

Gudstjänst på äldreboende

Ljungbyhemmet

Måndagar jämna veckor kl. 10.30-11.30

Björkhaga

Tisdagar jämna veckor kl. 14-15

Möregården

Onsdagar kl. 14-15

Diakonigrupp

Måndag 16/9 kl. 14:00 Hagby församlingshem

Tisdag 29/10 kl. 13:00 Bovestugan, Arby

Tisdag 26/11 kl. 13:00 Hagby församlingshem

Veckomässa

Onsdagar i Ljungby kyrka kl. 18:00

4/9, 18/9, 2/10, 16/10, 30/10, 13/11, 27/11

KÖRRESA TILL SKAGEN I MAJ-JUNI 2019

Sömndruckna startade vi vår resa kl 03:00 från Halltorp och vidare till Voxtorp och Hagby för att hämta fler trötta körmedlemmar. Efter en vilsam bussfärd anlände vi till Göteborg för vidare färd med båt till Fredrikshamn.

Bussen, med vår trevlige chaufför Stefan, gick vidare till Hirtshals där vi skulle bo på hotell Montra Skaga. Mitt emot hotellet ligger Nordeuropas största akvarium, Nord-söen Oceanarium där vi gjorde ett besök som vi uppskattade. Kvällen avslutades med gemensam middag på hotellet, god mat och mycket skratt!

Efter en god natts sömn och frukost styrde vi vår resa mot Skagen och Grenen där Skagerack och Kattegatt möts. Vi åkte med Sandormen (traktor) ut till havet. Där samlade vår körledare Minu ihop oss och vi sjöng till ackompanjering av havet: Till havs med solfyllda segel, vinden för oss vart den vill... Sången uppskattades av andra besökare som stannade och lyssnade och någon fotograferade oss. Det var en magisk upplevelse och man förstår varför konstnärerna sökt sig dit för ljuset.

Tillbaka till Skagen käkade vi lunch. Eftermiddagen spenderade vi på Skagens konstmuseum där vi åter betraktade Skagens ljus återspeglat av konstnärerna. Fantastiskt!!!

På lördagskvällen var det åter middag med härlig gemenskap och många skratt!! Enligt vår kära körledare är det bra för magstödet att skratta och det använder vi när vi sjunger (magstödet alltså), och skrattade gjorde vi mycket under resan.

På söndagen medverkade vi vid förmiddagsgudstjänsten i Svenska Sjömanskyrkan i Skagen vilket uppskattades mycket. Därefter var det hemfärd och vid 23.00 tiden var vi åter hemma efter en väl arrangerad och oförglömlig resa.

Vi är glada och tacksamma att få vara med i denna kören och dela den fantastiska gemenskap och glädje som vi har. Vi välkomnar gärna fler som tycker om att sjunga (och skratta).

Från oss alla i Fantastiska kören genom Lisbeth och Petra

När tacksägelsen blir livets grundton

Tacksägelsedagen är av de firningsdagar under kyrkoåret som har sitt ursprung i reformationen. Med anknytning till traditionen från den tidiga kyrkan med onsdagar och fredagar som fastedagar, växte det fram fyra särskilda bönedagar som var rörliga under året. De kunde ha karaktären av botdagar och utlysas i tider av krig och naturkatastrofer, men de kunde också ha prägel av tacksägelsedagar. Den enda av dessa som finns kvar är den söndag som vi kallar tacksägelsedagen och som numera infaller andra söndagen i oktober.

En särskild tacksägelsedag under året kan tyckas omotiverat eftersom varje söndag är en tacksägelsefest när kyrkan firar mässan, tacksägelsens måltid. Men här, om någonsin, gäller principen att delen rymmer helheten. Den särskilda söndagen får levandegöra att kyrkan finns i världen för att helga allt skapat och vara ett vittne om den dag när varje cell i skapelsen ska lovsjunga Skaparen. I mässan föregriper hon den dagen, och med uppmaningen från Paulus –

”Tacka hela tiden Gud.” (1 Thess 5:18) – sänds vi ut i världen för att vara ett ”eukaristiskt folk”.

Det vi gör i gudstjänsten på söndag morgon gäller inte bara en dryg timmes sammankomst i kyrkan. I mässan finns nyckeln till hela vårt liv. **Varje ögonblick i livet, varje möte och aktivitet under vår dag, kan fyllas av tacksamhet när våra ögon öppnas för att hela världen är råmaterial för sakrament:** allt skapat ger oss gemenskap med Gud när vi tar emot det ur Guds hand.

När vi bär fram bröd och vin i gudstjänsten vittnar vi genom denna handling om vad hela livet är ämnat att vara: en gåva från Gud som vi i tacksamhet ger åter till honom. Som det heter i en av kyrkans äldsta nattvardsböner: ”Av ditt ger vi åt dig.” Så öppnas långsamt våra ögon för den nya skapelsens hemlighet, vi får en försmak av den dag då ”Kristus blir allt och i alla”, som Paulus uttrycker det (Kol 3:11).

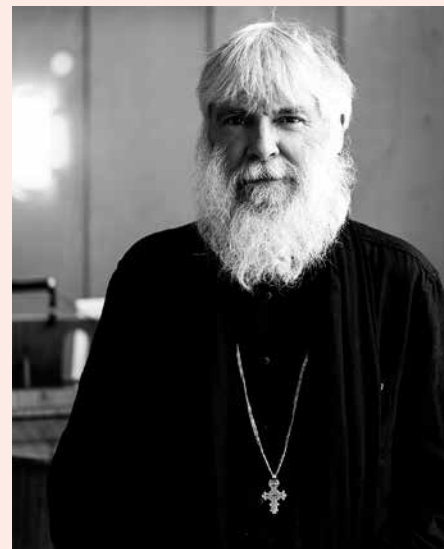
Det var inte underligt att den unga kyrkan tidigt lät det grekiska ordet för tacksägelse, eucharistia, ge namn åt nattvardsfirandet. Än i dag är eukaristin den beteckning mässan har i de äldre kyrkorna. Firandet av nattvarden gjorde tacksägelsen till livets grundton, samtidigt som den inspirerade till ett liv präglat av omsorg och varsamhet.

Ortodoxa kristna talar ibland om en spiritualitet som kännetecknas av ett ”eukaristiskt och asketiskt ethos”. Den asketiska aspekten handlar om att gå med lätta fötter på jorden, att lära sig skilja mellan behov och begär. Men för att det kristna livet inte ska reduceras till etiska principer behöver det perspektivet kompletteras av den eukaristiska dimensionen. Här är betoningen inte på att avstå, utan på att ta emot allt skapat med tacksägelse, eftersom det har sitt upphov i Gud och genom Kristus blivit försonat med Skaparen.

I de tidiga nattvardsbönerna åter-

kommer orden om att vi frambär våra gåvor till altaret "för alla och för allt". Ibland kan en överdriven betoning på själva kommunionen i mässan – det moment när vi tar emot bröd och vin – riskera att skymma blicken för att den eukaristiska gudstjänsten inte bara handlar om vår egen personliga uppbyggelse. Hela världen är närvarande på altaret – den värld vi sänds ut att tjäna när måltiden avslutas. **Varje gång vi lämnar kyrkan och går ut på gatan tar gudstjänsten sin början på nytt.**

Det är knappast en tillfällighet att de två personer som är förknippade med de två stora liturgierna i östkyrkan – Johannes Chrysostomos och Basileios den Store – är kända för sitt starka sociala engagemang. Johannes upphörde aldrig att engagera sig för tiggarna och de fattiga, och Basileios tog initiativ till byggandet av sjukhus och vårdhem för de sårade och utsatta i samhället. Dessa tidiga "kyrkoherdar" ledde sina församlingar i ett gudstjänstfirande som gjorde hela världen till kyrka och hela livet till en tacksägelsegudstjänst!

/ Peter Halldorf

Basileios den store levde 329–379 i Kappadokien i nuvarande Turkiet. Sprungen ur en välbärgad familj drogs han som artonåring till öknens klosterväckelse i Egypten. Blev präst och omsider biskop i sin hemstad Caesarea. Han är känd för att ha formulerat ännu idag levande klosterregler och i klostersammanhanget förnyat gudstjänstordningarna och för sitt patos för sjuka och fattiga. Han var en av de stora tänkarna bakom den kristna trons treenighetsteologi och den så kallade Basileiosliturgin används i östkyrkan under fastetiden.

Johannes Chrysostomos föddes 349 i Antiokia, staden där kristna för första gången benämns kristna (Apg 11:26). Skolades av eremiterna som levde i bergen utanför staden. Han prästvigdes i Antiochia och fick ansvaret för predikstolen i huvudkyrkan. Hans predikan var så välsignad att han fick tillnamnet Chrysostomos – guldmunnen. Han blev omsider patriark i Konstantinopel och fick omedelbart problem då han starkt kritiserade kyrkans och församlingarnas höga män och ämbeten för korrupktion och översitteri. Tvingades för det till slut från sin post och dog i exil i bortom Armenien år 407. Östkyrkans vanliga söndagsgudstjänst bär hans namn – Chrysostomosliturgin.

Några svar på vanliga frågor som brukar dyka upp på kyrkogården:

Får man boka en gravplats till sig själv?

I samband med att man tar ut en gravplats till sin avlidne make/ maka, sambo eller till sitt barn kan man boka en grav bredvid. Annars får man inte boka någon gravplats i förväg. Skriv gärna ner dina önskemål och prata med anhöriga eller någon annan som står dig nära om hur du skulle vilja ha det. Den avlidnes vilja ska följas så långt det är möjligt.

När en ny gravplats utses behöver man som efterlevande känna till att:

- Det är de efterlevande som

ska anmäla till pastoratet vem/vilka som vill bli gravrättsinnehavare.

- Kontakta pastoratet för att få den blankett som behövs för att anmäla gravrättsinnehavare.
- Det är endast gravrättsinnehavaren som får:
 - beställa gravsten.
 - se till att öppna rabatt, ansvara för smyckning mm.

Kontakta pastoratet för att få hjälp med att öppna rabatt eller för att få information om utformning.

Måste det finnas en gravrättsinnehavare för alla gravplatser?

Nej, det måste det inte. Om ingen anhörig eller annan person med nära anknytning till den avlidne vill bli innehavare kan graven bli en så kallad förbehållsgrav. Ingen kan då begära att få sätta upp en gravsten/gravanordning eller att få ha en rabatt.

Varför ligger snittblommor och gravljus utspridda på gräsmattan?

Fåglar plockar ur blommor ur vasar för att komma åt att dricka vatten.

Det är även fåglar som är bo-varna när det gäller gravljusen. Fåglarna flyger upp med ljusen i luften och släpper dem så att plasten går sönder när ljusen slår i marken. Då kommer fåglarna åt att äta upp stearinet.

Hur länge har man en grav kvar?

Det är den/de som är gravrättsinnehavare som bestämmer hur länge den/de vill ha graven kvar. Innehavaren kan återlämna gravrätten till huvudmannen (Södermöre pastorat om det gäller gravar inom vårt förvaltningsområde) eller överlåta den till någon annan som är anhörig eller på annat sätt har nära anknytning till överlåtaren eller till den/de gravsatta.

Vart vänder man sig om texten på gravstenen behöver fyllas i?

Hör av er till någon gravstensfirma, de kan hjälpa till med det.

Varför står det stolpar vid en del gravstenar?

Södermöre pastorat gör med jämna mellanrum säkerhetskontroller på gravstenar, enligt instruktioner från Centrala gravvårdskommittén (CGK). Om

en gravsten anses vara en säkerhetsrisk sätts stöttor upp för att markera risken. Gravrättsinnehavare vars sten är instabil informeras via brev om att de behöver se till att säkerhetsbristen åtgärdas.

Vad finns det för skötselalternativ i Södermöre pastorat:

Gravrättsinnehavaren kan sköta graven själv eller be någon annan att sköta graven.

Gravrättsinnehavaren kan beställa skötselavtal genom Södermöre pastorat. De här alternativen finns att välja mellan:

Alternativ 1

Basskötsel = gräsputs runt gravsten/gravanordning
Pastoratet kan välja annan typ av skötsel om det inte är lämpligt att så igen med gräs.
Ingen plantering får ske. Eventuellt befintlig plantering tas bort.

Alternativ 2

Grundskötsel inklusive lökväxter och sommarblommor
Grundskötsel avser att hålla gravplatsen i ordnat och värdigt skick. Det ingår vårstädning, skötsel av rabatt inkl. kantskäring, skötsel av befintliga växter samt borttagning av vissna blommor ur vasar.
Priset beror på hur stor skötselytan är.

Tilläggstjänster

Penséplantering, vinterkrans, ljung, ljus, tvätt och enklare riktning av gravvård.

Beröm gärna kyrkvaktmästarna.....

Alla mår vi bra av att bli berömda och detta gäller även kyrkvaktmästarna. Beröm gärna för vårt sätt att vara, vår fina kyrkogård, ett trevligt bemötande eller bara för att ni som kyrkogårdsbesökare tycker att det är fint.

Det händer ibland att det inte ser riktigt så fint ut som det brukar. Någon har varit sjuk, det har varit extremt hett, det har regnat så att vi inte har kunnat klippa gräset etc. Vi kan inte vara på topp jämt. En dålig dag kan även en annars glad och pigg vaktmästare också ha. Kritik och synpunkter är viktiga i vår verksamhet. Min telefon är alltid öppen för er och jag ber er, skäll inte på vaktmästaren, ring mig istället.

Det är mitt jobb att ta emot synpunkter och klagomål och att kanske direkt till er kunna förklara, hur det ligger till på den enskilda kyrkogården. Jag har telefon 0480-770 444 och ni är alltid välkomna att ringa!

Med vänliga hälsningar,
Christian Skoglund,
Arbetsledande kyrkvaktmästare
Södermöre pastorat.
P.S Glöm inte berömma vaktmästarna!! D.S

Helena Ekvall slutade efter många år sin anställning som kyrkogårdsansvarig i Södermöre Pastorat. Helena går vidare till tjänst i Mörbylånga kommun. Vi tackar Helena för allt arbete och gott kamratskap genom åren och önskar henne lycka till och all välsignelse för framtiden.

Vi välkomnar **Sofia Olander** som sedan 1 maj vikarierar på tjänsten inom begravnings- och serviceverksamhet. Sofia är utbildad trädgårdsmästare med fokus på kultur- och landskapsvård. Hon bor i Arby.

Kantor **Lars Övrenius** har aviserat sin avgång och kommer att avsluta sin tjänst i och med november månads utgång. Vi återkommer längre fram med detaljer för hur och när vi avtackar och säger farväl till Lasse när han efter över 30 år tjänst inom pastoratet lämnar oss.

Bild: Lasse med Hedda

MUSIK I SÖDERMÖRE

Onsdagar kl. 19

11/9 Hagby kyrka

En musikalisk saga i höstkväll

Duo Kammarklang

Susette Johansson, gitarr & Sebastian Flögel, viola

25/9 Voxtorp kyrka

Fyra pipor & en orgel

Pastoratets kyrkomusiker musicerar

9/10 Mortorps kyrka

Johann Sebastian och Wolfgang Amadeus

Lajos Garlati, violin och Kerstin Karlsson, piano

23/10 Halltorp kyrka

Himlen är oskyldigt blå

Musik av Ted Gärdestad

Fantastiska kören, Ljungbykören, Con Spirito
och instrumentalister

6/11 Arby kyrka

Sakral Jazz, Psalmer i ny skrud

Per Thornberg, saxofon, Magnus Hjorth, piano,

Max Thornberg, kontrabas

20/11 Karlslunda kyrka

"Knockin' on heavens door" Sånger av Bob Dylan

Rob Easley band, Peter Rudenberg solosång

Karlslunda-Mortorps kyrkokör

4 december Ljungby kyrka

"Änglar, stjärnor & julefrid"

Anna Jonsson, sång, Kim Eriksen, piano

MUSIKVERKSAMHET I HÖST

KARLSLUNDA-MORTORP

Karlslunda-Mortorps kyrkokör

Torsdagar kl. 19:00

Jämna veckor i Påryd

Udda veckor i Tvärskog

Himlakul (åk F-3)

Kör och pyssel

Tisdagar kl. 13:45

Tvärskogs församlingshem

Himlakul (åk F-3)

Kör och pyssel

Torsdagar kl. 14:45

Mariagården, Påryd

Barnkör (åk 4-6)

Sång och teater

Onsdagar kl. 14:45

Mariagården, Påryd

ARBY-HAGBY

HALLTORP-VOXTORP

Lillkören (från 4 år)

Onsdagar kl. 14:00

Hagby församlingshem

Fantastiska kören

Torsdagar kl. 19:00

Loftgården, Halltorp

Stjärnkören (från 11 år)

Torsdagar kl. 17:00

Bovestugan, Arby

LJUNGBY-S:T OLOF

S:t Olofs barnkör

Måndagar kl. 14:45

Olofsgården, Trekanten

Con Spirito

Måndagar kl. 17:30

Jämna veckor i Ljungby kyrka

Ljungbykören

Tisdagar kl. 18:30

Sockenstugan, Ljungbyholm

Kvintus

Tisdagar kl. 16:00

Sockenstugan, Ljungbyholm

Öppna förskolan

Mån. och tor. kl 9-12

Olofsgården, Trekanten

Barnkör (Åk 1-3)

Onsdagar kl. 14:30

Ljungby kyrka

Barnkör (Förskoleklass)

Tisdagar kl. 14:30

Ljungby kyrka

KONTAKT

Besöks- och postadress

Prästvägen 1, 388 32 Ljungbyholm

Besökstider

Mån, tis, tors: 09:00 - 16:00

Onsdag: 13:00 - 16:00

sodermore.pastorat@svenskakyrkan.se

Expedition telefontider

Måndag, tisdag, torsdag: 09:00 - 12:00

Onsdag: 13:00 - 16:00

0480 - 77 04

Kyrkoherde Richard Thörn

Södermöre pastorat

richard.thorn@svenskakyrkan.se

0480-77 04 01

Komminister Ove Carlsson

Arby - Hagby, Halltorp - Voxtorp

ove.carlsson@svenskakyrkan.se

0480-77 04 31

Komminister Jan Haglund

Karlslunda - Mortorp

jan.haglund@svenskakyrkan.se

0480-77 04 21

Komminister Jakob Fotland Axén

Ljungby, Trekanten

jakob.fotland.axen@svenskakyrkan.se

0480-77 04 11

Vik. komminister Bengt-Olof Roos

bengt-olof.roos@tanketornet.se

070-633 79 25

Diakon Maria Polback

maria.polback@svenskakyrkan.se

0480-77 04 09

Vill du eller vill du inte ha ha vårt nyhetsbrev,
vänligen meddela oss på telefon: 0480-77 04 00

